

26 Οκτωβρίου 2022

Κορωνοϊός: Τι γνωρίζουμε για τις υποπαραλλαγές BQ.1 και BQ.1.1 που βρέθηκαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Υγεία και ιατρικά θέματα](#)

Οι περισσότερες σχετίζονται με το στέλεχος BA.5 της Omicron - Ποια είναι πιο ανησυχητική, πόσο αποτελεσματικά είναι τα εμβόλια

Δεκαπέντε συνολικά νέα κρούσματα - 10 της BQ.1 και 5 της BQ.1.1 - των νέων υποπαραλλαγών του στελέχους BA.5. της μετάλλαξης Omicron του κορωνοϊού, καταγράφονται στην νέα επιδημιολογική έκθεση του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) την εβδομάδα που πέρασε.

Η εμφάνιση των νέων υποπαραλλαγών θεωρείται αναμενόμενη από τους ειδικούς, γεγονός που είχε επισημάνει προσφάτως - μιλώντας σε επιστημονική ημερίδα στις 15 Οκτωβρίου - ο επικεφαλής της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων του υπουργείου Υγείας για τον κορωνοϊό, Καθηγητής Λοιμωξιολογίας, Σωτήρης Τσιόδρας.

Σύμφωνα με τον ίδιο, το γεγονός ότι τα στοιχεία του Δικτύου Γονιδιωματικής Επιτήρησης δείχνουν την πλήρη επικράτηση του στελέχους BA.5 (ποσοστό 98%) στην Ελλάδα, καθιστά αναμενόμενο το σενάριο να εμφανιστούν νέες υποπαραλλαγές του και στη χώρα μας.

Ήδη έχουν καταγραφεί περισσότερες από 300 υποπαραλλαγές της μετάλλαξης Omicron παγκοσμίως, πολλές εκ των οποίων είναι ικανές να διαφύγουν της ανοσίας ή μπορούν και προσδένονται πιο αποτελεσματικά στους υποδοχείς ACE2 από την BA.5. Μεταξύ αυτών είναι οι υποπαραλλαγές BQ.1.1, BQ.1, BQ.1.3, BA.2.3.20, BA.4.6, XBB, BA.2.75.2 και BF.7.

Οι επιστήμονες συμφωνούν ότι μια μεμονωμένη υποπαραλλαγή ή ένας συνδυασμός αυτών έχει τη δυναμική να προκαλέσει ένα νέο επιδημικό κύμα. Αλλά παραμένει άγνωστο προς το παρόν πόσο δύσκολο ή εύκολο θα είναι να αντιμετωπιστεί ένα

τέτοιο κύμα.

Τι γνωρίζουμε για τις νέες υποπαραλλαγές

Όπως προαναφέρθηκε περίπου το 75% των υποπαραλλαγών του κορωνοϊού είναι «απόγονοι» του στελέχους BA.5 της μετάλλαξης Omicron.

Τα πιο αξιοσημείωτα νέα στελέχη (περίπου 6) έχουν δείξει κάποιου βαθμού πλεονέκτημα έναντι του BA.5 και άλλων προκατόχων, πράγμα που σημαίνει ότι πιθανότατα έχουν εξελιχθεί σε πιο μεταδοτικά και διαφεύγουν της ανοσίας σε διάφορους βαθμούς. Ωστόσο, δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι κάποιο από αυτά είναι πιο λοιμογόνο από τα προηγούμενα στελέχη.

Αυτό που είναι επίσης αξιοσημείωτο για αυτά τα στελέχη είναι ότι δείχνουν να έχουν αυτό που ονομάζεται «συγκλίνουσα εξέλιξη», δηλαδή μοιράζονται παρόμοιες μεταλλάξεις – παρά το γεγονός ότι είναι διαφορετικά στελέχη – ως αποτέλεσμα της αντιμετώπισης του ίδιου τείχους ανοσίας στους ανθρώπους. Για παράδειγμα, τέσσερα από τα πιο σημαντικά νέα στελέχη (BA.4.6, BF.7, BQ.1.1 και BA.2.75.2) μοιράζονται την ίδια μετάλλαξη R346T στην πρωτεΐνη ακίδα S, η οποία έχει συνδεθεί με μεγαλύτερη ανοσολογική διαφυγή.

Αλλά η μεγαλύτερη ανησυχία για αυτή τη νέα ομάδα υποπαραλλαγών είναι ότι πολλές από αυτές φαίνονται ανθεκτικές στα υπάρχοντα μονοκλωνικά αντισώματα. Πέντε – BA.2.75.2, BA.4.6, BF.7, BQ.1.1. και XBB – έχουν αποδειχθεί σε μελέτες ότι είναι ανθεκτικά στο Evusheld (συνδυασμός tixagevimab και cilgavimab), το οποίο υπήρξε μία από τις πιο σημαντικές γραμμές άμυνας κατά της COVID-19 για άτομα που είναι ανοσοκατεσταλμένα. Δύο – το XBB και το BQ.1.1 – έχουν αποδειχθεί επίσης ανθεκτικά στο μονοκλωνικό αντίσωμα Bebtelovimab.

Ποια νέα υποπαραλλαγή είναι η πιο ανησυχητική

Δεν είναι ακόμη δυνατόν να προσδιοριστεί ποια από νέες υποπαραλλαγές είναι συγκριτικά η πιο μεταδοτική ή αυτή που διαφεύγει περισσότερο της ανοσίας, ενώ δεν υπάρχουν στοιχεία για την επίπτωσή τους στη νοσηρότητα. Αλλά με βάσει όσα είναι γνωστά μέχρι τώρα, οι επιστήμονες εκτιμούν ότι αυτές που χρειάζονται μεγαλύτερη προσοχή αυτή τη στιγμή είναι οι BQ.1 και XBB.

Πόσο αποτελεσματικά είναι τα εμβόλια έναντι των νέων υποπαραλλαγών

Αν και μπορεί να υπάρξει κάποια μείωση της αποτελεσματικότητας του εμβολίου κατά οποιουδήποτε νέου στελέχους του κορωνοϊού που μεταλλάσσεται διαρκώς για να διαφύγει του τείχους ανοσίας, ανακύπτει το ερώτημα αν τα νέα

επικαιροποιημένα εμβόλια είναι αποτελεσματικά έναντι των νέων υποπαραλλαγών.

Οι ειδικοί θεωρούν πως είναι πιθανόν να είναι αποτελεσματικά, δεδομένου ότι οι νέες υποπαραλλαγές πηγάζουν από τα στελέχη BA.4 και BA.5. που καλύπτουν τα επικαιροποιημένα εμβόλια. Το πόσο αποτελεσματικά, μένει να ειπωθεί στην πράξη.

Πηγή: ygeiamou.gr